2025/1056

28.5.2025.

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2025/1056

od 19. svibnja 2025.

o usklađenosti ciljeva performansi iz nacrta plana performansi, koji je Litva dostavila u skladu s Uredbom (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2025)2933)

(Vjerodostojan je samo tekst na litavskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba) ([1]), a posebno njezin članak 11. stavak 3. točku (c),

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/2803 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2024. o provedbi jedinstvenog europskog neba ([2]), a posebno njezin članak 58. stavak 3.,

uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2019/317 od 11. veljače 2019. o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba i stavljanju izvan snage provedbenih uredaba (EU) br. 390/2013 i (EU) br. 391/2013 ([3]), a posebno njezin članak 14. stavak 2.,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

(1) Člankom 11. Uredbe (EZ) br. 549/2004 od država članica zahtijeva se da na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora („FAB-ova”) izrade planove koji uključuju ciljeve performansi za svako referentno razdoblje programa performansi i sustava utvrđivanja naknada za usluge u zračnoj plovidbi i mrežne funkcije. Ti planovi trebaju obuhvatiti lokalne ciljeve performansi koji su u skladu s ciljevima performansi na razini Unije za relevantno referentno razdoblje.

(2) Ciljevi performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje (2025. – 2029.) utvrđeni su u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/1688 ([4]).

(3) Sve su države članice izradile i donijele nacrte planova performansi za četvrto referentno razdoblje i dostavile ih Komisiji na ocjenu do 1. listopada 2024. Nakon provjere potpunosti tih nacrta planova performansi Komisija je od država članica zatražila da do 15. studenog 2024. dostave ažurirane nacrte planova performansi.

(4) Ocjena Komisije iz ove Odluke temelji se na ažuriranom nacrtu plana performansi za četvrto referentno razdoblje koji je dostavila Litva („nacrt plana performansi”).

(5) Tijelo za ocjenu performansi, koje pomaže Komisiji u provedbi plana performansi, dostavilo je Komisiji izvješće sa savjetima o ocjenjivanju nacrta planova performansi.

([1]) SL L 96, 31.3.2004., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) SL L, 2024/2803, 11.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) SL L 56, 25.2.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2024/1688 od 12. lipnja 2024. o utvrđivanju ciljeva performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom za četvrto referentno razdoblje od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2029. (SL L, 2024/1688, 17.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) Komisija je u skladu s člankom 14. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 ocijenila usklađenost lokalnih ciljeva performansi iz nacrta plana performansi na temelju kriterija utvrđenih u točki 1. Priloga IV. toj provedbenoj uredbi i uzimajući u obzir lokalne okolnosti, prema potrebi.

(7) Komisija je ocjenu nacrta plana performansi dopunila revizijom elemenata utvrđenih u točki 2. Priloga IV. toj provedbenoj uredbi. Kad je riječ o točki 2.1. podtočki (d) podpodtočki vii. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija napominje da u okviru te revizije nije provela detaljnu analizu metodologije koju je Litva primijenila za raspodjelu troškova između rutnih i terminalnih usluga u četvrtom referentnom razdoblju. Stoga Komisija u ovoj fazi nije donijela nikakve zaključke o usklađenosti te metodologije raspodjele troškova s člankom 15. stavkom 2. točkama (e) i (f) Uredbe (EZ) br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) i člankom 22. stavkom 5. Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

OCJENA KOMISIJE

Ocjena ciljeva sigurnosti

(8) Kad je riječ o ključnom području performanse sigurnosti, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi ocijenjena je u skladu s točkom 1.1. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317.

(9) U nastavku su navedeni ciljevi performansi u ključnom području performanse sigurnosti koje Litva predložila za djelotvornost upravljanja sigurnošću, raščlanjeni prema cilju upravljanja sigurnošću i izraženi kao razina provedbe:

Litva	**Ciljevi djelotvornosti upravljanja sigurnošću, izraženi kao razina provedbe (razine od A do D prema EASA-i)**					
Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi	**Cilj upravljanja sigurnošću**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Oro Navigacija	Politika i ciljevi sigurnosti	C	C	C	C	**C**
	Upravljanje sigurnosnim rizicima	C	C	C	C	**D**
	Osiguranje sigurnosti	C	C	C	C	**C**
	Promicanje sigurnosti	C	C	C	C	**C**
	Kultura sigurnosti	C	C	C	C	**C**

(10) Komisija je utvrdila da su ciljevi performanse sigurnosti koje je Litva predložila za pružatelja usluga u zračnoj plovidbi Oro Navigacija jednaki ciljevima sigurnosti na razini Unije za svaku kalendarsku godinu četvrtog referentnog razdoblja, osim za cilj „upravljanje sigurnosnim rizicima”, za koji se cilj na razini Unije planira ostvariti 2029.

(11) Komisija napominje da se u nacrtu plana performansi utvrđuju mjere za pružatelja Oro Navigacija za postizanje lokalnih sigurnosnih ciljeva, kao što su aktivnosti osposobljavanja stručnjaka za sigurnost, poboljšano upravljanje rizicima ljudskih čimbenika, promicanje kulture sigurnosti i bolja razmjena informacija o sigurnosti unutar organizacije.

([5]) Uredba (EZ) br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o pružanju usluga) (SL L 96, 31.3.2004., str. 10., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava 9., 10. i 11. te s obzirom da se ciljevi performanse sigurnosti na razini Unije, utvrđeni u Provedbenoj odluci (EU) 2024/1688, moraju ostvariti do posljednje godine četvrtog referentnog razdoblja, odnosno 2029., lokalne ciljeve performanse sigurnosti iz revidiranog nacrta plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije.

Ocjena okolišnih ciljeva

(13) Kad je riječ o ključnom području performansi povezanom s okolišem, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi za prosječnu učinkovitosti horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju ocijenjena je na temelju kriterija utvrđenog u točki 1.2. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317. U skladu s tim, okolišni ciljevi koje je predložila Litva uspoređeni su s relevantnim referentnim vrijednostima učinkovitosti horizontalnog leta na ruti utvrđenima u planu poboljšanja europske mreže ruta, koji je sastavljen u skladu s Prilogom I. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/123 ([6]) i koji je bio dostupan u trenutku donošenja ciljeva performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje, odnosno 2. srpnja 2024.

(14) U nastavku su navedeni ciljevi performansi u području okoliša koje je Litva predložila za četvrto referentno razdoblje i odgovarajuće nacionalne referentne vrijednosti iz plana poboljšanja europske mreže ruta, izražene kao prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju:

Litva	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s okolišem, izraženi kao prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju	**13,13 %**	**13,12 %**	**13,11 %**	**13,10 %**	**13,09 %**
Referentne vrijednosti	13,13 %	13,12 %	13,11 %	13,10 %	13,09 %

(15) Komisija primjećuje da su okolišni ciljevi koje je predložila Litva jednaki odgovarajućim nacionalnim referentnim vrijednostima za svaku kalendarsku godinu četvrtog referentnog razdoblja.

(16) Komisija napominje da je Litva u nacrtu plana performansi iznijela mjere za postizanje lokalnih okolišnih ciljeva, uključujući provedbu poboljšanog prekograničnog zračnog prostora slobodnih ruta, nadogradnju sustava upravljanja zračnim prometom, uvođenje alata za potporu fleksibilnoj upotrebi zračnog prostora i reviziju oblikovanja zračnog prostora Litve radi optimizacije putanja leta.

(17) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava 14., 15. i 16. ciljeve u ključnom području performansi povezanom s okolišem navedene u nacrtu plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje.

Ocjena ciljeva u području kapaciteta

(18) Kad je riječ o ključnom području performansi povezanom s kapacitetom, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi za prosječno kašnjenje u upravljanju protokom zračnog prometa na ruti („ATFM") po letu ocijenjena je na temelju kriterija utvrđenog u točki 1.3. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317. U skladu s tim, ciljevi u području kapaciteta koje je predložila Litva uspoređeni su s relevantnim referentnim vrijednostima utvrđenima u planu mrežnih operacija koji je sastavljen u skladu s člankom 9. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/123 i koji je bio dostupan u trenutku donošenja ciljeva performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje, odnosno 2. srpnja 2024.

([6]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/123 od 24. siječnja 2019. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom (ATM) i stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 677/2011 (SL L 28, 31.1.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) U nastavku su navedeni ciljevi za kapacitet na ruti koje je Litva predložila za četvrto referentno razdoblje, izraženi u minutama kašnjenja ATFM-a po letu, i odgovarajuće referentne vrijednosti iz plana mrežnih operacija:

Litva	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom, izraženi u minutama kašnjenja na ruti ATFM-a po letu	**0,03**	**0,03**	**0,03**	**0,02**	**0,02**
Referentne vrijednosti	0,07	0,05	0,03	0,02	0,02

(20) Komisija primjećuje da su ciljevi u području kapaciteta koje je predložila Litva jednaki ili niži od odgovarajućih nacionalnih referentnih vrijednosti za svaku kalendarsku godinu četvrtog referentnog razdoblja.

(21) Komisija napominje da je Litva u nacrtu plana performansi iznijela mjere za postizanje lokalnih ciljeva za kapacitet na ruti, uključujući nadogradnju sustava upravljanja zračnim prometom, poboljšanu koordinaciju među jedinicama za operativne usluge zračnog prometa, postupke u slučaju izvanrednih okolnosti na regionalnoj razini unutar funkcionalnog bloka zračnog prostora BALTIC i umjereno povećanje broja kontrolora zračnog prometa u operacijama.

(22) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava 19., 20. i 21. ciljeve u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom navedene u nacrtu plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje.

Ocjena ciljeva troškovne učinkovitosti

(23) Kad je riječ o ključnom području performanse troškovne učinkovitosti, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi povezanih s utvrđenim jediničnim troškom za rutne usluge u zračnoj plovidbi ocijenjena je na temelju kriterija utvrđenih u točki 1.4. podtočkama (a), (b) i (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317. Ti se kriteriji temelje na kretanju utvrđenog jediničnog troška u četvrtom referentnom razdoblju, dugoročnom kretanju utvrđenog jediničnog troška u trećem i četvrtom referentnom razdoblju (2020. – 2029.) i polaznoj vrijednosti za utvrđeni jedinični trošak na razini zone naplate u usporedbi s prosječnom vrijednosti zona naplate u kojima pružatelji usluga u zračnoj plovidbi imaju slično operativno i ekonomsko okruženje.

(24) U nastavku su navedeni ciljevi troškovne učinkovitosti za rutne usluge koje Litva predložila za četvrto referentno razdoblje i povezane polazne vrijednosti:

Zona naplate rutnih naknada u Litvi	Polazna vrijednost za 2019.	Polazna vrijednost za 2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Ciljevi i polazne vrijednosti u ključnom području performanse troškovne učinkovitosti, izraženi kao utvrđeni jedinični trošak (u realnim vrijednostima u cijenama iz 2022.)	**46,48 EUR**	**54,97 EUR**	**55,57 EUR**	**54,16 EUR**	**53,04 EUR**	**53,18 EUR**	**51,69 EUR**

(25) Kad je riječ o kriteriju za ocjenjivanje utvrđenom u točki 1.4. podtočki (a) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je kretanje utvrđenog jediničnog troška na razini zone naplate u Litvi, koje je u četvrtom referentnom razdoblju iznosilo – 1,2 %, u skladu s kretanjem na razini Unije koje je u istom razdoblju iznosilo – 1,2 %.

(26) Kad je riječ o kriteriju za ocjenjivanje utvrđenom u točki 1.4. podtočki (b) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je dugoročno kretanje utvrđenog jediničnog troška na razini zone naplate u Litvi, koje je koje je u trećem i četvrtom referentnom razdoblju iznosilo +1,2 %, lošije od dugoročnog kretanja na razini Unije u istom razdoblju koje je iznosilo – 1,0 %.

(27) Međutim, Komisija ističe da je Litva zbog agresivnog rata rusije protiv Ukrajine izgubila znatan udio nekadašnjih prelijetanja. Znatan utjecaj tog smanjenja prometa na performansu troškovne učinkovitosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi nastavlja se u četvrtom referentnom razdoblju i posebno negativno utječe na dugoročno kretanje utvrđenog jediničnog troška u Litvi.

(28) Stoga je u okviru kriterija za ocjenjivanje iz uvodne izjave 26. potrebno ispitati bi li dugoročnim kretanjem utvrđenog jediničnog troška u Litvi bez okolnosti iz uvodne izjave 27. bilo u skladu s tim kretanjem na razini Unije.

(29) U tu je svrhu Komisija ponovno izračunala dugoročno kretanje utvrđenog jediničnog troška s obzirom na procijenjeni strukturni gubitak prometa za Litvu zbog rata u Ukrajini, izmjeren u jedinicama rutnih usluga. Tim ponovnim izračunom dobiveno je prilagođeno dugoročno kretanje utvrđenog jediničnog troška za Litvu od – 4,8 %, što je nadmašilo dugoročno kretanje utvrđenog jediničnog troška na razini Unije, koje iznosi – 1,0 %. Stoga se zaključuje da Litva nakon što se uzme u obzir učinak znatnog smanjenja prometa zbog rata u Ukrajini ispunjava kriterij za ocjenjivanje iz uvodne izjave 26.

(30) Kad je riječ o kriteriju za ocjenjivanje utvrđenom u točki 1.4. podtočki (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je polazna vrijednost utvrđenog jediničnog troška u Litvi od 54,97 EUR u realnim vrijednostima u cijenama iz 2022. („EUR2022”) za 5,9 % viša od prosječne polazne vrijednosti od 51,93 EUR u EUR2022 relevantne usporedne skupine utvrđene u članku 7. Provedbene odluke (EU) 2024/1688.

(31) Ako se ne uzme u obzir negativan utjecaj promjena u prometu zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, jasno je da je kretanje utvrđenog jediničnog troška i dugoročno kretanje tog troška u Litvi u skladu s istim kretanjima na razini Unije. Komisija stoga smatra da ograničeno odstupanje od prosječne vrijednosti utvrđenog jediničnog troška relevantne usporedne skupine za 2024. iz uvodne izjave 30. ne onemogućuje usklađenost litavskih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću s takvim ciljevima na razini Unije.

(32) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava od 24. do 31. ciljeve u ključnom području performanse troškovne učinkovitosti navedene u nacrtu plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje.

ZAKLJUČCI

(33) S obzirom na prethodno navedeno, ciljeve performansi iz litavskog nacrta plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ciljevi performansi iz nacrta plana performansi koji je Litva dostavila za četvrto referentno razdoblje, a koji su navedeni u Prilogu ovoj Odluci, usklađeni su s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje utvrđenima u Provedbenoj odluci (EU) 2024/1688.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Litvi.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. svibnja 2025.

Za Komisiju
Apostolos TZITZIKOSTAS
Član Komisije

PRILOG

Ciljevi performansi iz litavskog nacrta plana performansi, za koje je utvrđeno da su usklađeni s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO SA SIGURNOŠĆU

Litva	**Ciljevi djelotvornosti upravljanja sigurnošću**, izraženi kao razina provedbe (razine od A do D prema Agenciji Europske unije za sigurnost zračnog prometa („EASA"))					
Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi	**Cilj upravljanja sigurnošću**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Oro Navigacija	Politika i ciljevi u pogledu sigurnosti	C	C	C	C	C
	Upravljanje sigurnosnim rizicima	C	C	C	C	D
	Osiguranje sigurnosti	C	C	C	C	C
	Promicanje sigurnosti	C	C	C	C	C
	Kultura sigurnosti	C	C	C	C	C

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S OKOLIŠEM

Litva	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s okolišem, izraženi kao prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju	**13,13 %**	**13,12 %**	**13,11 %**	**13,10 %**	**13,09 %**

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S KAPACITETOM

Litva	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom, izraženi u minutama kašnjenja ATFM-a na ruti po letu	**0,03**	**0,03**	**0,03**	**0,02**	**0,02**

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S TROŠKOVNOM UČINKOVITOŠĆU

Zona naplate rutnih naknada u Litvi	**Polazna vrijednost 2019.**	**Polazna vrijednost 2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi i polazne vrijednosti u ključnom području performansi povezanom s troškovnom učinkovitošću, izraženi kao utvrđeni jedinični trošak (u realnim vrijednostima u cijenama iz 2022.)	**EUR 46,48**	**EUR 54,97**	**EUR 55,57**	**EUR 54,16**	**EUR 53,04**	**EUR 53,18**	**EUR 51,69**